

Mustavaaran Kaivos Oy
Asemakatu 37
90100 OULU

VALTAUSOIKEUDEN VOIMASSAOLON PIDENTÄMISTÄ KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Kalliolampi 1

Hakija Mustavaaran Kaivos Oy
OULU

Yhteystiedot:
Asemakatu 37
90100 OULU
puh. +358 8 370090

Lisätietoja antaa:
Aarre Juopperi

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla. Valtausoikeuden voimassaoloa voidaan jatkaa (kaivoslaki (503/1965) 21 § 2).

Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Valtausoikeus on myönnetty 30.8.2006.

Valtausoikeus on myönnetty seuraavalle haltijalle:
Akkerman Exploration B.V.

Valtausoikeus on siirretty seuraavalle haltijalle:
20.5.2011 Mustavaaran Kaivos Oy

Valtausoikeus on määrätty olemaan voimassa 30.8.2011 saakka. Hakemus on saapunut ennen voimassaolon määräpäivää.

Kyseessä olevalla hakemuksella haetaan voimassaololle pidennystä kolmeksi (3) vuodeksi sen raukeamisesta lukien.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 20.5.2011 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella.

Kalliolampi 1 -valtausalueen valtauskirja on myönnetty alun perin kaivosrekisterinumerolle (KaivNro) 8190/1, jolle kaivosviranomainen on myöhemmin antanut uuden KaivNro:n 9438. Tämä valtausalue jää kaivospiirihakemuksessa KaivNro K8178 osoitetun alueen ulkopuolelle, mutta kuitenkin haetun kaivospiirin välittömään läheisyyteen, ja käsitellään erikseen valtauksen jatkoaikana. Haetun kaivospiirialueen sisäpuolelle jää Kalliolampi 2 -valtausalue (KaivNro 8190/2), joka pysyy valtauksena voimassa, kunnes haettu kaivospiiri on määrätty, eikä Kalliolampi 2 -valtausaluetta koskevaa valtauksen jatkoaikahakemusta siten ole tarpeen käsitellä erikseen.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Taivalkoski (832)

KaivNro 9438/1; valtausalueen nimi: Kalliolampi 1

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
832-405-5-16	Koivikko	Kynsiperä	1,40
832-405-5-21	Välitalo	Kynsiperä	4,20
832-405-876-13	Kynsiperän jakok. yht.vesialue	Kynsiperä	2,20
832-893-10-1	Taivalkosken Valtionmaa	Valtion metsämaa	69,60
		Yhteensä ha	77,40

Valtauskohtaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Haettu valtausalue sijoittuu Taivalkosken paliskunnan poronhoitoalueelle.

Esteettömyystodistus

Alkuperäistä valtausoikeutta koskevassa päätöksenteossa on todettu, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: rauta, titaani, vanadiini.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tehdyt tutkimukset, tarvittavat lisätutkimukset ja perustelut valtausoikeuden voimassaolon pidentämiselle

Hakijan selvitys valtausoikeuden nojalla tehdyistä tutkimuksista, tarvittavien lisätutkimusten arvioidusta määrästä ja laadusta sekä perustelut valtausoikeuden voimassaolon pidentämiselle on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 18.4.2013 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 20.5.2013 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 20.5.2013.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Tukes on päättänyt kaivoslain (503/1965) 21 §:n perusteella jatkaa seuraavien valtausten voimassaoloaika 30.8.2014 asti:

1. Kaivosrekisterinumero 9438/1 Kalliolampi 1

Valtauksiin liitetään lisäksi liitteessä 3 esitetyt määräykset.

Tässä päätöksessä on huomioitu jatkoaikahakemuksen yhteydessä tietoon tulleet valtausalueen kiinteistöjen tiedoissa ja/tai pinta-aloissa tapahtuneet vähäiset muutokset ja tarkennukset.

Tämä päätös korvaa näiltä osin valtauskirjassa olevat tiedot.

Alkuperäistä valtausoikeutta koskevaan päätökseen tai valtauskirjaan sisällytetyt määräykset ovat voimassa myös valtausoikeuden jatkoaikana.

Tämä päätös on liitettävä valtauskirjaan.

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän jatkaminen

Kaivoslain (503/1965) 21 §:n 2 momentin mukaan nyt päätetyt valtausoikeudet ovat voimassa 30.8.2014 saakka.

Edellytyksenä tutkimustoimenpiteiden suorittamiselle on, että valtaaja on suorittanut valtauskorvauksen maanomistajille. Mikäli tähän päätökseen haetaan valittamalla muutosta, on valtausalueella voimassa toimenpidekielto lukuun ottamatta kaivoslain (503/1965) 3 §:n mukaista yleistä etsintäoikeutta.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Lisäksi jäljennös päätöksestä toimitetaan asianomaiselle paliskunnalle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen julkaiseminen sanomalehdessä on katsottu tarpeettomaksi, koska asianosaisten määrä on rajallinen ja yhteystiedot ovat ajantasaiset.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Oulun hallinto-oikeuteen.

Valitus aika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Pirjo Savolainen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut, valtausoikeuden nojalla tehdyt tutkimukset, tarvittavien lisätutkimusten arvioitu määrä ja laatu sekä hakijan esittämät perustelut valtausoikeuden voimassaolon pidentämiselle

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Otaksuma on käsitelty ensimmäisen valtauspäätöksen yhteydessä.

Hakemuksessa esitetyt perustelut valtauksen voimassaolon pidentämiselle

[Tässä esitetyt perustelut sekä tehdyt ja suunnitellut tutkimukset koskevat myös valtauksia KaivNro 8190/2 ja 8178/1-2.]

Kuluneiden kolmen ensimmäisen vuoden aikana on käytetty huomattava määrä aikaa ja työtä jotta voitaisiin parantaa sintraus-uuttomenetelmällä tehtävää rikastusta, jota Rautaruukki käytti aiemmassa kaivostoiminnassa 1976 - 1985. Tutkimukset ja testit tehtiin niiden kokeiden metallurgien ja prosessi-insinöörien myötävaikutuksella, jotka olivat työskennelleet rikastuslaitoksella Rautaruukki Oy:n toiminnan aikana. Tulokset osoittivat, että vanadiinin saantoa voidaan parantaa 76 % arvosta ehkä noin tasolle 85 %, mutta tämä ei ole riittävästi tekemään prosessista matalan kustannustason kilpailukykyistä vanadiinin tuottajaa.

Tästä johtuen työssä keskityttiin rikastusvaihtoehtoon, jossa malmi sulatetaan ja siitä tuotetaan ferrovanadiinin lisäksi myös rautaa kaupallisena tuotteena. Alkuperäisiä ongelmia, joita Outotec Oy kohtasi, ratkaistiin monissa testeissä, joita Mefos AB teki Ruotsissa lupaavin tuloksin.

Uusia tuloksia, joihin päädyttiin 2010, oli vanadiinipitoisen kuonan käyttö, jota on saatavilla Ruukki Oy:n terästehtaalta Raahesta 2012 alkaen, koska Ruukin kaikki rautamalmi tulee tällöin LKAB:lta Ruotsissa. Tämän tulevaisuuden jättemateriaalin metallurgiset testit alkoivat 2010 ja ne jatkuivat 2011. Jos testit osoittautuvat onnistuneeksi, Mustavaaran talous saadaan riittävän vahvaksi, jotta voitaisiin aloittaa täyden mittakaavan kannattavuusselvitys.

Vaikka alustavat taloudelliset mallit näyttävät lupaavilta tämän hetkisin vanadiinin hinnoin, käytettyjen oletusten luottamustaso on vielä liian matala, jotta voitaisiin määritellä tulevan kaivoksen ja rikastuslaitoksen lopullinen mittakaava ja toteutus. Myöskään tiedot eivät ole riittävät kokoamaan rahoitus, joka tarvitaan rakennusvaiheessa.

Tehdyt tutkimukset

Vuosi 2006

- Aiemman historiallisen datan ja informaation hankinta koskien aikaisempia Rautaruukki Oy:n kaivos- ja rikastusoperaatioita (reikäaineistot, pitoisuudet, toimenpiteet, ym.)
- Riippumaton geologinen arvio, sisältäen virallisen "Mineraalivarantolausunnon" (Resource Statement), joka on yhteensopiva Kanadan arvopaperiviranomaisen säännösten kanssa. Todettu mineraalivaranto: 30Mt @ 16.8 % magnetiittia 0.91 % V (rikasteena).
- Koelouhinta olemassa olevasta avolouhoksesta (3 tonnin malminäyte) ja rikastuskoe (murskaus, jauhatus ja magneettinen erottelu). Tutkimus vahvisti saman vanadiinisaannon ja rikasteen laadun kuin on saavutettu aikaisemmassa rikastuslaitoksessa.

Vuosi 2007

- Sintraus-uuttokokeet tavoitteena parantaa prosessin tehokkuutta.
- Sulatuskokeet, jolla selvitettiin vaihtoehtoista tuotantomenetelmää sekä vanadiinin että raudan tuottamiseksi myytävänä tuotteena. Alustavat tulokset olivat vanadiinin saannon osalta pettymys.
- Ympäristövaikutusten arviointiprosessi aloitettiin. Prosessin ensimmäisessä vaiheessa laadittiin ympäristövaikutusten arviointiohjelma, jossa määriteltiin arvioitavat ympäristövaikutukset ja sidosryhmien osallistuminen. Ohjelma kuulutettiin ja YVA-prosessi käynnistyi virallisesti vuonna 2008.
- Alustava kannattavuusarvio. Tuloksena saatiin ensimmäinen karkea taloudellinen arvio uudesta louhinta- ja rikastusoperaatiosta. Alustava tulos osoitti, että hanke voisi olla taloudellisesti kannattava vanadiinin silloisella hintatasolla.

Vuodet 2008 ja 2009

- Sintraus-uuttokokeiden optimointitestit. Optimaaliset rikastusparametrit määritettiin, jonka tuloksena vanadiinin saannoksi saatiin max. 97.8 % V. Kokeita tehtiin myös aiemman prosessin sivutuotteena saatujen Fe-Ti -pellettien prosessoimiseksi.
- Sulatustestit, jotka tehtiin testipenkkimittakaavassa (3 kg näyte) ja isomman mittakaavan sulatusuunissa (150 kg näyte). Testitulokset olivat huomattavasti rohkaisevampia kuin aiempien testien tulokset. Hyvät erilliset tuotteet korkealaatuista teräs- ja vanadiinikuonaa saatiin 80 %:n vanadiinisaannolla. Tuloksia paransi edelleen titaanin erotus, joka otettiin käyttöön prosessissa.
- Mustavaaran malmiesiintymän ja olemassa olevan avolouhoksen 3D-mallinnus. Tulos toimii perustana varannon varmennuskairausten suunnittelussa ja kaivossuunnitelman sekä tuotantosuunnitelman laadinnassa.
- Ympäristövaikutusten arviointi. YVA-selostus esiteltiin yleisötilaisuudessa ja hyväksyttiin virallisesti (Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen lausunto 18.1.2010).

Vuosi 2010

- Käynnissä olevat sulattotestit käyttäen vanadiinikuonaa korvaamaan kuonan muodostajat (CaO, SiO₂). Vanadiinia sisältävän LD-kuonan käyttö ei vaikuttanut kielteisesti prosessiin lisättäessä vanadiinia kuonatuotteeseen. Tuloksena saatiin korkeampi myyntiarvo ja matalammat tuotantokustannukset, joka parantaa projektin kannattavuutta merkittävästi.
- Selvitys mahdollisuudesta käyttää puuhiiltä kivihiilen asemesta magnetiitin pelkistämiseksi metalliseksi raudaksi.
- Koelouhinta, sisältäen 5000 kg näytteen irrotuksen ja rikastuksen 500 kg magnetiittirikasteen tuottamiseksi sulattokokeita varten.

Vuosi 2011

- Sulattokokeet 150 kg rikaste-erälle käyttäen V-kuonaa.
- Rikastusprosessin prosessikaavion suunnittelu, sisältäen lämpö- ja massatasapainot.
- Tuotanto- ja pääomakustannusten arviointi.
- Varantomallinnus 150 m louhintatasoon (lisäten 50 m syvyyttä) määrittämään todettu varanto riittäväksi 15 vuoden tuotantoa varten.
- Hankkeen talouden kannattavuusarvio.

Tarvittavat lisätutkimukset

- kokopäiväisen teknisen ja johtohenkilöstön palkkaaminen ja projektiryhmän perustaminen
- mineraalivarannon varmennuskairausten ohjelma (3000 m) olemassa olevan avolouhoksen ympärillä ja alapuolella; kairausten kesto on kaksi kuukautta
- alustavan kaivossuunnitelman laadinta ja tuotannon suunnittelu
- täydentävä koelouhinta (300 tonnia malmia) olemassa olevasta louhoksesta ja rikastuskokeet (50 tonnia rikastetta), joilla pyritään rikastetuotannon optimointiin pilottirikastamossa; koelouhinta suoritetaan kairaustulosten perusteella
- innovatiivisen sulattoprosessin optimointi, sisältäen erityistutkimuksia biomassan tai puuhiilen käytöstä pelkistimenä, sekä titaanikuonan laadun parantaminen, jotta se soveltuisi myytäväksi sivutuotteeksi
- erilaiset erillis- ja optimointitutkimukset, mukaan lukien infrastruktuurin vaatimukset
- jatkojalostuslaitoksen vaatimien ympäristöselvitysten laatiminen
- päivitetty kustannusarvio ja taloudellinen arviointi luottamustasoon +/- 25 %
- alustavan kannattavuusarvion raportointi, sisältäen suunnitelman lopullisesta kannattavuustarkastelusta

- Täydellisen kannattavuusarvion loppuun saattaminen
 - todettujen varantojen määrittäminen vähintään 20 vuoden tuotannon ajalle
 - kaivoksen elinkaarisuunnitelma sisältäen vuosittaiset tuotanto-ohjelmat
 - testirikastamon käyttökokeet uuden sulattoprosessin mukaisesti
 - lopullinen kustannus- ja taloudellinen tarkastelu 10 % tarkkuustasolla
 - vaadittavien ympäristö- ja sosiaalisten tutkimusten loppuun saattaminen (ympäristölupahakemuksen laadinta)
 - infrastruktuuri
 - kannattavuusarvion valmistelu ja julkaisu
 - kaivosluvan, ympäristöluvan ja muiden lupien hakeminen

Annetut lausunnot

Taivalkosken kunta

Kunnanhallituksen lausunnossa on todettu, että lausuntopyynnön mukaisella valtausalueella Kalliolampi 1 ei ole kaivoslain 6 §:n 1 momentin 3 – 9 kohtien mukaisia valtauksen esteitä. Edelleen kunnanhallitus toteaa, että kyseisellä alueella ei ole asemakaavaa tai yleiskaavaa eikä kaavan laatimista ole vireillä. Lisäksi lausunnossa on todettu, että Mustavaaran Kaivoksen osayleiskaava rajoittuu tähän valtausalueeseen, mutta että tarkkaa valtausalueen rajaa ei voi päätellä lausuntopyynnön liitteenä olevan kartan epätarkkuudesta johtuen.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Valtausalue on osa Mustavaaran kaivoksen käynnistämiseen liittyviä toimenpiteitä, mutta itse valtausalueella tehtäviä tutkimustöitä ei ole kuvattu.

Valtaushakemuksessa mainittu alue sijaitsee Taivalkosken ja Posion kunnanrajan läheisyydessä Mustavaaran kaivoshankkeen välittömässä läheisyydessä. Valtausalue ei sisällä Mustavaaran haetun kaivospiirin sisälle. Lähin Natura-alue on n. 2000 m etäisyydellä sijaitseva Salmitunturi-Räätäjäjärvi (FI1105405) Natura-alue, joka kuuluu myös kansainvälisesti tärkeisiin lintualueisiin ja vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Natura-alueen suojeluperusteista ja toimenpiteiden vaikutuksista Natura-alueeseen on esitetty lyhyt selvitys. ELY-keskus katsoo, että valtausajan pidentämisellä ei ole ennalta arvioiden heikentäviä vaikutuksia Salmitunturi-Räätäjäjärven Natura-alueen suojeluperusteisiin.

Valtausalueella sijaitsee ilmakuivatarkastelun perusteella luonnontilaisia avosualueita. Ympäristöhallinnon Hertta-tietokannan perusteella valtaushakemusalueella, lähellä Kalliolammen rantaa, sijaitsee liito-oravan reviiri. Liito-orava on luontodirektiivin liitteen IV (a) mukainen tiukasti suojeltava laji, eikä lajin lisääntymis- tai levähdyspaikkoja saa heikentää tai hävittää (LSL 49 § 1 momentti). Kielto koskee myös lajin mahdollisia nykyisin tuntemattomia levähdys- ja lisääntymispaikkoja. Liito-oravan pesä- ja ruokailupuut sekä riittävä suoja- ja liikkumispuusto on säilytettävä. Lisäksi aivan valtausalueen rajalla Kalliolammen luoteisrannalla on tiedossa alueellisesti uhanalaisen lähdehammassammalen (NT) esiintymä.

Valtausalueella osittain sijaitseva Kalliolampi on arvioitu luonnontilaltaan luokkaan 3. Valtausalueella niin ikään sijaitsevat Kallio-oja ja Ahvenoja näyttäisivät olevan luonnontilaisia.

Kohdealueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava. Maakuntakaavassa ei ole esitetty Kalliolampi 1:n valtausalueelle maankäyttövarauksia. Alueelle ei ole laadittu yleis- tai asemakaavoja.

Valtausalueella ei sijaitse luokiteltuja pohjavesialueita.

Eriyisesti liito-oravan reviiri tulee ottaa huomioon tarkempia tutkimuksia suunniteltaessa. Kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta luontoa ja maisemaa enempää kuin tutkimusten on kannalta välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon syntyneet jäljet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin. Lisäksi tutkimuksia tehdessä on huomioitava, että tehtävistä toimenpiteistä ei saa aiheutua lähteen, puron, noron taikka enintään 1 ha lammen luonnontilan säilymisen vaarantamista (vesilaki 2. luvun 11 § ja 3. luvun 2 §).

Annetut mielipiteet

Valtaushakemuksella on haettu jatkoa valtauksille, jotka ulottuvat maanomistajan kiinteistön maille, Kotisuolle ja Matalaisenlammelle. Maanomistajat vastustavat omille mailleen tehtyä valtaushakemuksen jatkon myöntämistä.

Hakijan vastine

Hakijalla ei ole huomauttamista annetuista lausunnoista.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (503/1965) 4 §:n 1 momentin mukaan sen, joka haluaa käyttää kaivoslain mukais- ta oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mu- kaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mu- kaan.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus kaivoslain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämi- seksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Kaivoslain (503/1965) 21 §:n mukaan valtauksen jatkoaikahakemus on tehtävä ennen val- tausajan päättymistä.

Valtauksille voidaan myöntää jatkoaikaa enintään kolme vuotta, jos järjestelmällisistä tutki- muksista huolimatta ei ole saatu riittävää selvyyttä esiintymän hyväksikäyttömahdollii- suuksista.

Hakija on harjoittanut lain tarkoittamaa järjestelmällistä tutkimusta. Hakijalla on olemassa perusteltu tutkimussuunnitelma.

Tukes katsoo, että hakijalla ei ole ollut riittävästi aikaa varmistua esiintymän hyväksikäyttö- mahdollisuuksista. Maanomistajat ovat vastustaneet hakemusta. Maanomistajien mielipi- teessä ei kuitenkaan ole tuotu esille kaivoslain (503/1965) mukaista estettä valtauksen jatko- ajan myöntämiselle.

Luonnonsuojelulain määräykset sekä Natura 2000 -verkostoon liittyvät alueet

Kaivoslain (503/1965) 71 §:n 2 momentin mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viran- omaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain 4, 9, 39, 42, 47– 49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Hakemuksen sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden perusteella voidaan arvioida, kun otetaan annetut lupamääräykset huomioon, etteivät tutkimukset edellytä luonnonsuojelu- lain 65 §:ssä tarkoitetun arviointi- ja lausuntomenettelyn suorittamista.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja perustelut

1. Valtausaikaa on jatkettu 30.8.2014 asti.

Perustelut: Valtauksille voidaan myöntää jatkoaikaa enintään kolme vuotta, jos järjestelmällisistä tutkimuksista huolimatta ei ole saatu riittävää selvyyttä esiintymän hyväksikäyttömahdollisuuksista.

Valtausoikeuden voimassaololle on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtauskorvaus on suoritettava viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvistä ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Jotta paliskunta voisi tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoidolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräs antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

6. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimuksista ja niiden tuloksista.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 ja 179 §:iin. Kumotun kaivoslain (503/1965) mukaisen valtausoikeuden nojalla toimivan valtaajan on toimitettava selvitys ensimmäisen kerran viimeistään vuoden kuluttua kaivoslain (621/2011) voimaantulosta.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Lisäksi ilmoitus on tehtävä asianomaiselle paliskunnalle.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

9. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (86/2000) 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

10. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtauksesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

11. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (86/2000) 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

12. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista laadittava tarkempi tutkimussuunnitelma aiotuista tutkimuksista ja toimitettava se hyvissä ajoin etukäteen ELY-keskukselle sekä tiedoksi kaivosviranomaiselle. Tutkimussuunnitelmassa on kuvattava ne toimenpiteet, joiden avulla valtaaja varmistaa, ettei tutkimuksista aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä luonnonsuojelulain (1096/1996) 49 §:n nojalla.

Perustelut: ELY-keskuksen lausunnon mukaan alueella sijaitsee liito-oravan reivi. Koska lausunnon mukaan ei ole varmuutta, onko valtausalueella luonnonsuojelulain (1096/1996) 49.1 §:n mukainen lisääntymis- ja levähdyspaikka ja kun otetaan huomioon malminetsintätyön laatu yleisesti, kaivosviranomaisen ei pidä tarpeellisenä antaa määräystä tehdä erillinen selvitys liito-oravan mahdollisista lisääntymis- ja levähdyspaikoista. Sen sijaan valtaajalle on tarpeen antaa määräys tutkimussuunnitelman esittämisestä, jotta ELY-keskus voi tarvittaessa puuttua tutkimustoimenpiteiden laatuun luonnonsuojelulain nojalla tai pyytää kaivosviranomaisesta kiinnittämään huomiota asiaan kaivoslain (503/1965) nojalla. Lupamääräystä annettaessa on otettu huomioon, että luonnonsuojelulain 49 §:n määräykset ovat sellaisenaan kaikkia toimijoita sitovaa lainsäädäntöä.

Tarkemman tutkimussuunnitelman esittämisen yhteydessä on myös mahdollista antaa valtaajalle tarvittavaa ohjausta ELY-keskuksen lausunnossa mainitun uhanalaisen sammallajin huomioon ottamiseksi.

Samalla, viitaten myös lupamääräykseen 13, on mahdollista varmistaa, etteivät toimenpiteet vaaranna mm. ELY-keskuksen lausunnossa mainittujen lähteiden, purojen, norojen taikka enintään 1 ha lampien luonnontilan säilymistä.

13. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteessä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että kunta ei ole vastustanut valtauksen voimassaolon pidentämistä ja maankäyttö- ja rakennuslain mukainen maakuntakaava ei ole kaivoslain mukainen valtauksen este.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)
Kaivoslaki (621/2011)
Kaivosasetus (663/1965)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
Hallintolaki (434/2003)
Jätelaki (646/2011)
Ympäristönsuojelulaki (86/2000)
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (1217/2010)
Poronhoitolaki (848/1990)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **25.7.2013**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Oulun hallinto-oikeus

käyntiosoite: Isokatu 4, 90100 Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

telekopio: 029 56 42841

sähköposti: oulu.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

